

Postanowienie z dnia 26 października 2006 r., I CNP 55/06

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego jest niedopuszczalna.

Prezes SN Tadeusz Ereciński

Sąd Najwyższy w sprawie ze skargi Dariusza C. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie ze skargi Dariusza C. – PPHU "D." z siedzibą w B. na decyzje Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2002 r. w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie podatku akcyzowego, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2006 r.,
odrzucał skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2005 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił zażalenie Dariusza C. na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 lipca 2004 r., którym oddalono zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną dotyczącą odmowy stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie podatku akcyzowego.

Postanowienie to Dariusz C. zaskarżył skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zarzucając naruszenie art. 231 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), § 5 ust. 2, § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 221, poz. 2193), art. 97 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym (Dz.U. Nr 153, poz. 1271). Podniósł również, że w wyniku odrzucenia skargi kasacyjnej prawomocny stał się wyrok Naczelnego Sądu

Administracyjnego, przez co naruszone zostały art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 i 31 ust. 3, art. 92 ust. 1 w związku z art. 7, art. 84, 217 Konstytucji, art. 247 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) oraz art. 35 ust. 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50, ze zm.),

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wyjątkowo, w wypadkach określonych w art. 424¹ § 2 k.p.c., skarga przysługuje także od orzeczenia wydanego przez sąd pierwszej instancji.

Wprowadzenie do kodeksu postępowania cywilnego skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nastąpiło w związku z nową regulacją odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez niezgodne z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej. Według art. 417¹ § 2 k.c., który wszedł w życie dnia 1 września 2004 r. w następstwie uchwalenia ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1692), jeżeli szkoda została wyrządzona przez m.in. wydanie prawomocnego orzeczenia, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu jego niezgodności z prawem. Warunkiem dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wydanie prawomocnego orzeczenia jest wcześniejsze stwierdzenie "we właściwym postępowaniu" niezgodności wydanego orzeczenia z prawem (art. 417¹ § 2 k.c.). Skarga jest tym środkiem prawnym, za pomocą którego uruchomione zostaje "właściwe postępowanie" w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. Przeprowadzenie tego postępowania ze skutkiem w postaci stwierdzenia niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem stwarza poszkodowanemu podstawę dochodzenia w odrębnym procesie naprawienia szkody wyrządzonej takim orzeczeniem (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., mającej moc zasady prawnej, III BZP 2/05, OSNC 2006, nr 3, poz. 41).

Zamieszczenie przepisów regulujących skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w kodeksie postępowania cywilnego powoduje, że mają one zastosowanie jedynie do spraw cywilnych, które rozpoznawane są zgodnie z przepisami kodeksu, a więc do spraw ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz innych spraw, do których przepisy tego kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (art. 1 k.p.c.). Do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, jeżeli sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy (art. 2 § 1 k.p.c.). Dlatego skarżący nie ma racji podnosząc, że w art. 424¹ § 1 k.p.c. posłużono się jedynie terminem "orzeczenie", bez ograniczenia przedmiotu skargi wyłącznie do orzeczeń wydanych przez sądy powszechne w sprawach cywilnych. (...)

W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., III BZP 2/05, stwierdzono, że ukształtowanie skargi jako szczególnego nadzwyczajnego środka zaskarżenia od prawomocnego orzeczenia sądu oznacza, iż postępowanie wywołane skargą toczy się z udziałem tylko stron procesu lub uczestników postępowania nieprocesowego, w którym wydane zostało zaskarżone orzeczenie i jest kontynuacją tego postępowania. Sprawa, w której wniesiono skargę, była sprawą sądownoadministracyjną w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), a nie jest możliwe kontynuowanie postępowania sądownoadministracyjnego w postępowaniu cywilnym.

Nie można też podzielić poglądu, że za dopuszczalnością skargi przemawia art. 417¹ § 2 k.c., który nie wyłącza możliwości dochodzenia naprawienia szkody orzeczeniem wydanym przez sąd administracyjny. Przepis ten jest podstawą materialnoprawną roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej wydaniem orzeczenia, również sądu administracyjnego. Nie reguluje natomiast "właściwego postępowania" w przedmiocie stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji.

Z tych przyczyn skargę należało odrzucić (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).